

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί
Προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου του 2023
Νόμος του 2022»**

Παρόντες:

Ευθύμιος Δίπλαρος, πρόεδρος	Μαρίνα Νικολάου
Σάβια Ορφανίδου	Χρίστος Χριστόφιας
Χαράλαμπος Πάζαρος	Χρυσάνθος Σαββίδης
Νίκος Κέττηρος	Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2022. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Οικονομικών και εκπρόσωποι της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Χρίστος Χρίστου.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου για το έτος 2023 είναι ελλειμματικός και προβλέπει δαπάνες ύψους €3.000.000 και έσοδα ύψους €2.750.000, τα οποία θα προέλθουν από κρατική χορηγία (€2.500.000), καθώς και από άλλες πηγές (€250.000).

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες για το έτος 2023 αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού (€899.429).
2. Συνεισφορά ΓΕΣΥ (€23.101).
3. Ταμείο προνοίας υπαλλήλων (€36.248).
4. Οδοιπορικά (€3.500).
5. Ενοίκια (€68.000).

6. Διαφημίσεις, δημοσιεύσεις και δημοσιότητα (Τομέας Επικοινωνίας) (€35.000).
7. Αντιμισθίες προέδρου και μελών συμβουλίου/επιστημονικής επιτροπής και έξοδα παραστάσεως προέδρου (€14.000).
8. Καθαριότητα γραφείου (€13.000).
9. Σχεδιασμός, μετάφραση και εκτύπωση εντύπων (€12.000).
10. Συντήρηση και λειτουργία μηχανογραφικού και άλλου εξοπλισμού (€12.000).
11. Συνέδρια, σεμινάρια στην Κύπρο (€40.000).
12. Ναύλα και άλλα έξοδα για συνέδρια, αποστολές και άδειες για υπηρεσιακούς λόγους στο εξωτερικό (€50.000).
13. Διεξαγωγή ερευνών (€130.000).
14. Αγορά υπηρεσιών (€45.000).
15. Οικονομική επιχορήγηση προγραμμάτων (€1.450.000).
16. Κοινωνική επανένταξη πρώην εξαρτημένων ατόμων (€60.000).
17. Έργα συγχρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους (€79.745).

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου ο εκπρόσωπος της Αρχής, αναφερόμενος στο έλλειμμα που παρουσιάζει ο προϋπολογισμός, επισήμανε την ανάγκη διασφάλισης της απρόσκοπτης χρηματοδότησης των υφιστάμενων προγραμμάτων και δράσεων προς όφελος των ουσιοεξαρτώμενων ατόμων και σημείωσε τις συνεχείς προσπάθειες που καταβάλλει η Αρχή για εξασφάλιση των πόρων για τα προγράμματα και τις δράσεις της από ευρωπαϊκά κονδύλια.

Η επιτροπή, στο πλαίσιο της συζήτησης του προϋπολογισμού, ζήτησε περαιτέρω ενημέρωση για επιμέρους ζητήματα, τα οποία αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τον βαθμό υλοποίησης του προϋπολογισμού της Αρχής για το 2022.

2. Την Εθνική Στρατηγική για Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων 2021-2028 και το βαθμό υλοποίησής της.
3. Τα προγράμματα πρόληψης και θεραπείας που βρίσκονται σε ισχύ.
4. Την επαναλειτουργία της δομής ΘΕΜΕΑ.
5. Τα επίπεδα ουσιοεξάρτησης εντός του Τμήματος Φυλακών.
6. Την ενίσχυση της στελέχωσης του προληπτικού προγράμματος που λειτουργεί στη Διεύθυνση Υγειονομικού της Εθνικής Φρουράς.
7. Τα φαινόμενα βίας και εκφοβισμού στα σχολεία και την ενδεχόμενη σύνδεσή τους με την ουσιοεξάρτηση.
8. Τη λειτουργία σε πιλοτική βάση ειδικών δικαστηρίων για ουσιοεξαρτώμενα άτομα (drug courts).

Περαιτέρω, την επιτροπή απασχόλησε το έλλειμμα που παρουσιάζει ο προϋπολογισμός της Αρχής ύψους δύο χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (€2.500).

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας, με τη σύμφωνη γνώμη του εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομικών, ανέφερε ότι το έλλειμμα που παρουσιάζει ο προϋπολογισμός της Αρχής θα καλυφθεί από εξοικονομήσεις του προϋπολογισμού της Αρχής, καθώς και από εξοικονομήσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας για το έτος 2023.

Σε σχέση με τα επιμέρους ερωτήματα που τέθηκαν στο πλαίσιο της συζήτησης ο εκπρόσωπος της Αρχής ανέφερε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ποσοστό 36,6% των δράσεων της Εθνικής Στρατηγικής για Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων έχουν ολοκληρωθεί, είκοσι εννέα (29) δράσεις βρίσκονται σε συνεχή πρόοδο και πενήντα δύο (52) δράσεις έχουν αρχίσει, αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί.

Ποσοστό 19% των δράσεων με ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2024 δεν έχουν ακόμα αρχίσει.

2. Η ΘΕΜΕΑ είναι η μοναδική δομή απεξάρτησης από το αλκοόλ που λειτουργεί στη Δημοκρατία και τελεί υπό την ευθύνη των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας. Οι ανακαινισμένες εγκαταστάσεις της δομής αξιοποιήθηκαν προσωρινά για τις ανάγκες της πανδημίας του ιού SARS-CoV-2 και ως εκ τούτου η δομή συνεχίζει να λειτουργεί σε χώρο στον οποίο είχε μεταφερθεί προσωρινά για σκοπούς της ανακαίνισης. Η εν λόγω διεύθυνση κρίνεται ελλιπής τόσο από τους επαγγελματίες που στελεχώνουν τη δομή όσο και από την Αρχή, η οποία βρίσκεται σε συνεχή συζήτηση με τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας για επίλυση του προβλήματος.
3. Τα προγράμματα πρόληψης και θεραπείας έχουν ως εκ της φύσεώς τους προσωρινό χαρακτήρα, καθότι προσαρμόζονται στις εκάστοτε ανάγκες της κοινωνίας. Αξιολογούνται ανά τριετία και ανανεώνονται ή αντικαθίστανται με άλλα προγράμματα.
4. Η καταγραφή του φαινομένου ουσιοεξάρτησης στο Τμήμα Φυλακών βρίσκεται σε εξέλιξη και διενεργείται στο πλαίσιο ευρωπαϊκού προγράμματος. Τα προγράμματα ουσιοεξάρτησης που βρίσκονται σε ισχύ στο Τμήμα Φυλακών χρήζουν βελτίωσης, ωστόσο είναι σημαντική η διατήρησή τους σε ισχύ. Η Αρχή θεωρεί σημαντική τη δημιουργία θεραπευτικής κοινότητας εντός των φυλακών, για τη στελέχωση της οποίας απαιτείται η εξεύρεση πόρων.
5. Η Αρχή έχει προβεί σε διευθετήσεις, ώστε να διατεθούν ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί για την εφαρμογή του προληπτικού προγράμματος που λειτουργεί στη Διεύθυνση Υγειονομικού της Εθνικής Φρουράς.

6. Τα φαινόμενα εκφοβισμού και βίας που παρατηρούνται στα σχολεία δεν έχει τεκμηριωθεί ότι οφείλονται στην ουσιοεξάρτηση, ωστόσο η εν λόγω ομάδα του πληθυσμού εμπίπτει στις ευάλωτες ομάδες στις οποίες στοχεύουν όλα τα προγράμματα της Αρχής. Η Αρχή συνεργάζεται για τα εν λόγω θέματα με το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, έχουν προκηρυχθεί θέσεις εκπαιδευτικών ψυχολόγων, αλλά δεν έχει θεσμοθετηθεί η στελέχωση των σχολικών μονάδων με σχολικούς κοινωνικούς λειτουργούς.
7. Τα ειδικά δικαστήρια για ουσιοεξαρτώμενα άτομα (drug courts) αναμένεται να λειτουργήσουν το έτος 2024 και για τον σκοπό αυτό εκπαιδεύονται δικηγόροι και δικαστές.

Περαιτέρω, η επιτροπή ζήτησε από τους εκπροσώπους της Αρχής να την ενημερώσουν γραπτώς για επιμέρους θέματα τα οποία τέθηκαν κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου για το έτος 2023.
2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα

επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

28 Νοεμβρίου 2022

Αρ. Φακ.: 23.01.063.244-2022

ΕΠ/ΘΚ/ΠΧ'Ν